

СХІДНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

08 квітня 2026 року м. Харків Справа № 917/1923/25

Східний апеляційний господарський суд у складі колегії суддів:

головуючий суддя Лакіза В.В., суддя Білоусова Я.О., суддя Крестьянінов О.О.,

за участю секретаря судового засідання Довгань А.О.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні Східного апеляційного господарського суду в режимі відеоконференції апеляційну скаргу ОСОБА_1 , м. Дніпро (*вх. №81 П/2*)

на рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25 ухвалене у приміщенні Господарського суду Полтавської області суддею Кльоповим І.Г. (повне рішення складено 25.12.2025)

за позовом ОСОБА_2 , м. Кременчук, Полтавська область,

до Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", м. Кременчук, Полтавська область,

3-я особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача ОСОБА_1 , м. Дніпро,

про визнання недійсним та скасування рішення,

ВСТАНОВИВ:

У жовтні 2025 року ОСОБА_2 звернувся до Господарського суду Полтавської області з позовною заявою до Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", в якій просив визнати недійсним та скасувати рішення Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", які оформлені протоколом №5/25 від 07.10.2025.

В обґрунтування позову посилався на незаконність рішень Ради Федерації, які оформлені протоколом №5/25 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" (ідентифікаційний код юридичної особи: 14282640) від 07.10.2025 з огляду на те, що спірне рішення було прийнято в режимі відеоконференції в додатку Zoom, що суперечить рішенню президента Федерації хокею України ОСОБА_2 від 30.09.2025 №12/2025; ОСОБА_2 не було повідомлено про проведення будь-яких засідань в режимі відеоконференції, запрошення про приєднання до відеоконференції ОСОБА_2 не надсилались.

Також позивач вважав, що приймаючи оскаржуване рішення, Рада Федерації вийшла за межі своєї компетенції, припинивши повноваження президента Федерації та призначивши виконуючого обов'язки президента Федерації, порушила порядок призначення керівників відокремлених підрозділів Федерації; порушила процедуру звільнення та призначення виконавчого директора.

Ухвалою Господарського суду Полтавської області від 23.10.2025 залучено до участі у справі у якості третьої особи без самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача ОСОБА_1 .

Рішенням Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25 позов задоволено. Визнано недійсним та скасовано рішення Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", які оформлені Протоколом №5/25 від 07.10.2025. Стягнуто з Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" на користь ОСОБА_2 судовий збір у розмірі 2 422,40 грн.

Задовольняючи позовні вимоги, місцевий господарський суд зазначив, що скликання та проведення 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom відбулось з порушенням встановленого порядку, з огляду на те, що:

- згідно з вимогами Статуту тільки президент має право офіційно призначити дату, час і місце засідання Ради Федерації;
- повноваження щодо призначення віце-президента є виключним правом самого президента Федерації, делегування якого іншим органам Статут Федерації не передбачає. Відсутність письмового розпорядження президента Федерації щодо призначення ОСОБА_1 на посаду віце-президента Федерації вказує про недотримання вимог Статуту при призначенні віце-президента Федерації;
- обрання президента Федерації - це виключна компетенція Конгресу (пп. 1 п. 5 ст. 11 Статуту), тому і питання дострокового припинення його повноважень (звільнення/усунення) також належить до його виключної компетенції;
- на дату прийняття рішення Радою Федерації від 16.09.2024 чинний на той час президент Федерації ОСОБА_3 не подав до Федерації документів щодо звільнення з посади виконавчого директора Федерації хокею України - ОСОБА_4 . За таких обставин, Рада Федерації не дотрималася процедури, визначеної пунктом 1 статті 21 Статуту, а повноваження виконавчого директора Федерації хокею України - ОСОБА_4 не припинялись 16.09.2024;
- в матеріалах справи відсутнє подання президента Федерації про звільнення діючих голів відокремлених підрозділів Федерації та відсутнє подання президента Федерації щодо призначення керівниками відокремлених підрозділів Федерації осіб, вказаних в протоколі №5/25, що вказує на порушення процедури призначення керівників відокремлених підрозділів Федерації.

Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача - ОСОБА_1 , з рішенням Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 не погодився, звернувся до Східного апеляційного господарського суду з апеляційною скаргою, в якій, посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, просить рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25 скасувати та прийняти нове рішення, яким у задоволенні позову ОСОБА_2 відмовити повністю; витрати по сплаті судового збору покласти на позивача.

Вимоги апеляційної скарги обґрунтовує такими доводами:

- висновки Господарського суду Полтавської області про те, що положення п. 1 ст.14, п.1 ст. 16, п. 7 ст. 16 Статуту закріплюють за президентом Федерації ключову роль у керівництві суперечать вищевказаним положенням Статуту Федерації, оскільки президент Федерації уповноважений приймати рішення виключно з питань прямо віднесених Статутом до його компетенції в той час, як Рада Федерації уповноважена приймати рішення з будь-яких питань діяльності Федерації, а в питаннях віднесених до виключної компетенції Конгресу - з подальшою ратифікацією таких рішень Конгресом;

- враховуючи, що питання щодо місця та способу проведення засідання Ради Федерації прямо не визначено Статутом, з огляду на положення п. 1 та пп. 2 п. 3 ст. 15 та ст. 32 Статуту Федерації вирішення такого питання належить до компетенції Ради Федерації. Отже, висновок Господарського суду Полтавської області щодо наявності у президента Федерації виключних повноважень на визначення місця і способу проведення засідання Ради Федерації не відповідає фактичним обставинам справи та суперечить п. 1 ст. 10 Статуту Федерації та ст. 18 Статуту Федерації, якою визначено обсяг повноважень президента Федерації;

- позивач, всупереч волі більшості членів Ради Федерації, рішенням "Про скликання засідання Ради Федерації" від 30.09.2025 №12/2025 одноосібно вирішив провести засідання Ради Федерації не в додатку Zoom, а шляхом особистої присутності членів Ради Федерації за адресою: м. Кременчук, вулиця Ігоря Сердюка, 1, тобто, встановивши інший порядок проведення засідання Ради Федерації, ніж вимагала більшість членів Ради Федерації, які були ініціаторами скликання засідання. Таким чином, позивач вийшов за межі своєї компетенції і повноважень та допустив порушення п. 1 ст. 10 Статуту Федерації;

- під час судових засідань, ні суд першої інстанції, ні позивач не ініціювали до третьої особи питань щодо джерела походження наданих до матеріалів справи в якості доказів скриншотів, не вимагали надання пояснень, з якого саме мобільного телефону, планшета чи комп'ютера здійснено вказані скриншоти. Втім, саме відповідний чат між конкретними співрозмовниками або групою співрозмовників (учасники чату) в месенджері Telegram і є джерелом походження листування/скриншотів листування. Судом проігноровано, що надані скриншоти містять найменування спільного чату - Рада Федерації хокею України, що надає змогу ідентифікувати конкретний чат, з якого вони здійснені; скриншоти містять перелік учасників спільного чату Рада Федерації хокею України, а повідомлення, які містяться на них, містять найменування відправників. Отже, з наданих скриншотів можна встановити, як безпосередньо спільний чат в месенджері Telegram, в якому здійснювалось листування, так і склад учасників та осіб, які здійснювали листування;

- позивачем підтверджується факт отримання ним вимог членів Ради Федерації щодо скликання засідання Ради Федерації. Проте, ним проігноровано подані вимоги членами Ради про проведення засідання Ради Федерації з використанням додатка Zoom, які надані до матеріалів справи та з яких вбачається, що вони подавались в день подання вимоги про проведення засідання Ради;

- згідно з ст. 10 Статуту Федерації контрольним органом Федерації є Комісія внутрішнього аудиту. Отже, твердження, здійснені позивачем, та твердження, здійснені в листі вих. № 463/2/2025 від 01.12.2025 за підписом Буткевича О.В. (повноваження якого як виконавчого директора Федерації припинені з 17.09.2024 згідно рішення Ради Федерації, оформленого протоколом № 9/24 від 16.09.2024), щодо непричетності ОСОБА_1 до Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" не відповідають дійсності та направлені на введення суду в оману щодо фактичних обставин справи та правового статусу третьої особи у Федерації;

- висновки рішення щодо порушення порядку скликання та проведення 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom не відповідають фактичним обставинам справи, наявним у справі доказам, суперечать Статуту Федерації, усталеній практиці скликання та проведення засідань Ради Федерації та здійснені з порушенням Статуту Федерації та ст.ст. 13, 74 ГПК України;

- висновок господарського суду Полтавської області про те, що (дослівно): "... оскільки обрання президента - це виключна компетенція Конгресу (пп. 1 п. 5 ст. 11 Статуту), то і питання дострокового припинення його повноважень (звільнення/усунення) також належить до виключної компетенції Конгресу", - суперечить пунктам 5, 6 статті 11 Статуту Федерації та здійснений судом з перевищенням повноважень наданих суду згідно законодавства України. Зважаючи на відсутність в п. 5 та п. 6 ст. 11 Статуту таких питань як: "Припинення повноважень президента Федерації", "Призначення виконуючого обов'язки президента Федерації" - вирішення даних питань віднесено до компетенції Ради Федерації. Отже, прийняття Радою Федерації рішення про

припинення повноважень президента Федерації та призначення виконуючого обов'язки президента Федерації, призначення не суперечить положенням Статуту Федерації та належить до повноважень Ради Федерації у відповідності до п. 1 ст. 15 та п. 1 ст. 32 Статуту;

- висновки господарського суду Полтавської області щодо виключності права президента Федерації призначати віце-президентів Федерації та відсутності у Ради Федерації права самостійно призначати і припиняти повноваження голів відокремлених підрозділів Федерації та виконавчого директора Федерації без відповідного подання президента Федерації суперечать п. 1 ст. 15 Статуту Федерації;

- невнесення змін до відомостей до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про припинення повноважень Буткевича О.В. як виконавчого директора Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" не впливає на факт набуття чинності рішенням Ради Федерації від 16.09.2024 (протокол № 9/24). Відтак, рішення Ради Федерації від 16.09.2024, оформлене протоколом №9/24, щодо звільнення (припинення повноважень) виконавчого директора Федерації хокею України Буткевича Олександра Вікторовича з 17.09.2024 залишається чинним та мало бути враховано Господарським судом Полтавської області під час прийняття оскаржуваного рішення у даній судовій справі;

- рішення Ради Федерації від 07.10.2025, оформлені протоколом №5/25 щодо призначення віце-президента Федерації, припинення повноважень президента Федерації та призначення виконуючого обов'язки президента Федерації, призначення керівників відокремлених підрозділів Федерації та призначення виконавчого директора Федерації, прийняті на засіданні Ради Федерації 07.10.2025 за наявності кворуму і повноважним складом Ради Федерації та у межах повноважень, наданих Раді Федерації Статутом.

Скаржником до апеляційної скарги також додано копію протоколу № 4/24-1 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" (уточнений) (ідентифікаційний код юридичної особи: 14282640) від 19.07.2024 та копію протоколу №4/24-2 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" (ідентифікаційний код юридичної особи: 14282640) від 19.07.2024. Докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від нього скаржником не надано.

Згідно з витягом з протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 13.01.2026 для розгляду справи визначено колегію суддів у складі: головуючий суддя Лакіза В.В., суддя Білоусова Я.О., суддя Тарасова І.В.

Ухвалою Східного апеляційного господарського суду від 19.01.2026 відкрито апеляційне провадження за апеляційною скаргою ОСОБА_1 на рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі № 917/1923/25. Розгляд справи призначено на 19.02.2026. Витребувано у Господарського суду Полтавської області матеріали справи №917/1923/25. Встановлено учасникам справи строк для подання відзиву на апеляційну скаргу, заяв і клопотань по суті справи та з процесуальних питань - 15 днів з дня вручення даної ухвали.

26.01.2026 матеріали справи №917/1923/25 надійшли до Східного апеляційного господарського суду.

03.02.2026 від ОСОБА_2 надійшов відзив на апеляційну скаргу, в якому позивач просить відмовити у задоволенні апеляційної скарги ОСОБА_1 на рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25; залишити без змін рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25; судові витрати покласти на ОСОБА_1 .

У відзиві на апеляційну скаргу позивач наводить такі доводи:

- президент Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" Мазур Сергій Володимирович, як станом на день надання відповіді, так і станом на 07.10.2025 не припиняв виконання своїх обов'язків та не було підстав, щоб він не мав змоги їх виконувати;

- інформація про членство у Всеукраїнській громадській організації "Федерація хокею України" громадянина України ОСОБА_1, РНОКПП НОМЕР_1, а також про включення його до офіційного реєстру членів Федерації хокею України, відповідно до Положення про членство у Всеукраїнській громадській організації "Федерація хокею України", затвердженого протоколом засідання Ради Федерації хокею України від 02.11.2017 зі змінами, затвердженими протоколом засідання Ради Федерації хокею України від 07.02.2018 - відсутня. Недотримання ОСОБА_1 передбаченого Статутом порядку набуття членства у Федерації, зокрема підтверджується відсутністю долучення до матеріалів справи копії заяви ОСОБА_1 про надання членства у Федерації, яку ОСОБА_1 обов'язково мав би направити на адресу Федерації; копії рішення Виконкому Федерації про надання членства ОСОБА_1 або будь-яких інших належних доказів; у протоколі №4/25 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" від 16.09.2025 та протоколі №5/25 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" від 07.10.2025, який було визнано недійсним та скасовано, ОСОБА_1 згадується як запрошена особа без права голосу, що підкреслює відсутність членства ОСОБА_1 у Федерації.

Відтак позивач зазначає, що під час призначення ОСОБА_1, який не є членом Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", виконуючим обов'язки президента Федерації, було допущено порушення п. 1 ст. 19 Статуту, згідно з яким віце-президенти призначаються на посади та звільняються з посад на підставі письмового розпорядження президента Федерації, а відповідного письмового розпорядження президента Федерації про призначення ОСОБА_1 на посаду віце-президента - не було;

- матеріалах справи відсутні докази, що президент Федерації скликав на 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom та уповноважував будь-яку особу головувати на засіданні Ради Федерації замість себе. Докази прямої неможливості скликання засідання Ради Федерації у визначений президентом термін відсутні, а протокол №5/25 від 07.10.2025 не містить причин проведення засідання в режимі відеоконференції в додатку Zoom. За твердженням позивача, роль президента Федерації у керівництві Федерацією, зокрема, у скликанні засідань Ради Федерації та головуванні та засіданнях Ради Федерації є ключовою, оскільки відповідні повноваження президента Федерації передбачені Статутом.

- скаржником не було надано належних та допустимих доказів на підтвердження того, що члени Ради Федерації вимагали проведення засідання Ради Федерації в додатку Zoom. Надані ОСОБА_1 скріншоти не підтверджують надсилання будь-яких вимог членами Ради Федерації, з огляду на відсутність копій самих вимог, які би відповідали вимогам офіційного листування, мали дату та підпис, як і не надав доказів їх відправки. Крім того, ОСОБА_1 не надав доказів повідомлення позивача про проведення 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom, що свідчить про необізнаність президента Федерації як про саме засідання Ради Федерації в додатку Zoom, так і про питання, які могли б розглядатися на ньому;

- суд першої інстанції безпідставно залучив ОСОБА_1 до участі у справі у якості третьої особи, оскільки ОСОБА_1 не є членом Федерації хокею України і не може займати жодних посад, у тому числі, не може займати ні посаду віце-президента Федерації, ні посаду виконуючого обов'язки президента Федерації;

- скаржник помилково вважає, що Рада Федерації має право ухвалювати рішення з усіх питань, навіть з тих, які врегульовані Статутом та віднесені до повноважень інших органів. Позивач вважає, що Статут треба тлумачити системно та для уникнення правової невизначеності "дозволяти" Раді Федерації виходити за межі чітко визначених повноважень Ради Федерації лише при ухваленні рішень з питань, не визначених чи не врегульованих Статутом, як це передбачено пп. 2) п. 3 ст. 15 Статуту та ст. 32 Статуту.

- в матеріалах справи відсутні рішення про звільнення з посад голів відокремлених підрозділів Федерації, які займали ці посади до 07.10.2025. Також не встановлено наявності подання президента Федерації про звільнення діючих голів відокремлених підрозділів та наявності подання президента Федерації про призначення керівниками відокремлених підрозділів членів Федерації, які вказані у оскаржуваному протоколі №5/25 засідання Ради Федерації від 07.10.2025. Таким чином, за твердженням позивача, суд дійшов правильного висновку про порушення процедури призначення керівників відокремлених підрозділів Федерації;

- згідно з пунктом 1 статті 21 Статуту виконавчий директор Федерації є посадовою особою оперативного управління, який призначається на посаду та звільняється з посади Радою Федерації за поданням президента Федерації. За таких обставин, у розумінні пункту 1 статті 21 Статуту звільненню виконавчого директора Федерації повинно передувати подання президента Федерації.

Ухвалою Східного апеляційного господарського суду від 11.03.2026 в судовому засіданні оголошено перерву; запропоновано позивачу, відповідачу та третій особі, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача - ОСОБА_1, до 01.04.2026 надати суду письмові пояснення у справі, з таких питань:

- підстави та дату призначення ОСОБА_2 президентом Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" з посиланням на документи, які підтверджують такі обставини;

- перелік осіб, їх кількість та підстави набуття повноважень членами Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" станом на 07.10.2025;

- яким чином члени Ради Федерації були повідомлені про час та місце проведення засідання Ради Федерації, що відбулось 07.10.2025 о 14-00 год в режимі відеоконференції в додатку Zoom із посиланням на матеріали справи;

- яким чином/у якій спосіб та якими доказами підтверджується належне повідомлення ОСОБА_2 про проведення засідання Ради Федерації 07.10.2025 о 14-00 год в режимі відеоконференції в додатку Zoom;

- якими доказами підтверджується здійснення аудіо та відеофіксації засідання Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", що відбулось 07.10.2025 о 14-00 год в режимі відеоконференції в додатку Zoom;

- надати для огляду в судовому засіданні оригінали Протоколу №9/24 від 16.09.2024 та Протоколу №4/25 від 16.09.2025 засідання Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України".

31.03.2026 від ОСОБА_2 через підсистему "Електронний суд" надійшли додаткові пояснення у справі на вимогу суду. Зокрема, позивачем на підтвердження набуття ОСОБА_2 повноважень президента Федерації надано копію протоколу Генерального Конгресу Всеукраїнської громадської організації "Федерації хокею України" від 22.09.2024, а також надано пояснення щодо кількісного складу Ради Федерації хокею України станом на 7 жовтня 2025 року.

31.03.2026 від ОСОБА_1 через підсистему "Електронний суд" надійшли додаткові пояснення у справі з питань, які були визначені ухвалою суду від 11.03.2026. Зокрема, на підтвердження обставин призначення ОСОБА_2. Президентом Федерації надано копію протоколу Генерального Конгресу Всеукраїнської громадської організації "Федерації хокею України" від 22.09.2024, на підтвердження кількісного складу Ради Федерації - реєстр керівних органів Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України".

03.04.2026 від ОСОБА_5 через підсистему "Електронний суд" надійшло клопотання, в якому просить поновити строк та долучити до матеріалів справи копію Науково-правового висновку від 02.04.2026.

Згідно з витягом з протоколу повторного автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 06.04.2026 у зв'язку з відпусткою судді Тарасової І.В. для розгляду справи визначено колегію суддів у складі: головуєчий суддя Лакіза В.В., суддя Білоусова Я.О., суддя Крестьянінов О.О.

07.04.2026 від ОСОБА_1 надійшла заява, в якій він просить відмовити позивачу у задоволенні клопотання про поновлення строку та долучення доказів у справі №917/1923/25.

08.04.2026 від ОСОБА_1 надійшла заява про відвід суддів Крестьянінова Олексія Олександровича та Білоусової Ярослави Олексіївни від розгляду справи № 917/1923/25.

Ухвалою Східного апеляційного господарського суду від 08.04.2026 в задоволенні заяви ОСОБА_1 (№ 3947 від 08.04.2026) про відвід суддів Крестьянінова Олексія Олександровича та Білоусової Ярослави Олексіївни від розгляду справи №917/1923/25 відмовлено.

У ході апеляційного розгляду даної справи Східним апеляційним господарським судом у відповідності до п.4 ч.5 ст.13 ГПК України було створено учасникам справи умови для реалізації ними прав, передбачених цим Кодексом у межах строку, встановленого ч. 1 ст. 273 ГПК України.

В судове засідання 08.04.2026, що відбувалось в режимі відеоконференції, з'явилися представник третьої особи (апелянта), який просив задовольнити вимоги поданої ним апеляційної скарги, а також представник позивача, який заперечував проти задоволення апеляційної скарги, з підстав, викладених у відзиві на апеляційну скаргу.

Відповідно до ч.1 ст.269 ГПК України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. За приписами ч.2 цієї норми, суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї.

В ході розгляду даної справи судом апеляційної інстанції було в повному обсязі досліджено письмові докази у справі, пояснення учасників справи, викладені в заявах по суті справи в суді першої інстанції - у відповідності до приписів ч.1 ст.210 ГПК України.

Щодо наданих апелянтом до апеляційної інстанції документів, а саме, копій протоколів №4/24-1 та №4/24/2 засідання Ради Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" (уточнений) від 19.07.2024 (ідентифікаційний код юридичної особи: 14282640), колегія суддів зазначає, що згідно з ч.ч. 2, 3 ст. 269 ГПК України суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї. Докази, які не були подані до суду першої інстанції, приймаються судом лише у виняткових випадках, якщо учасник справи надав докази про неможливість їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від нього.

Наведені положення визначають обов'язкову сукупність умов для вирішення питання про прийняття доказів апеляційним судом, а саме: (1) винятковість випадку та (2) причини неподання доказів у першій інстанції, що об'єктивно не залежать від учасника справи, а також (3) покладення тягаря доведення цих обставин на учасника справи, який ці докази подає (близький за змістом висновок викладений у постановках Верховного Суду від 13.04.2021 у справі № 909/722/14, від 01.07.2021 у справі № 46/603, від 26.10.2021 у справі № 914/2578/20).

Верховний Суд сформулював усталений правовий висновок про те, що єдиний винятковий випадок, коли можливе прийняття судом, у тому числі апеляційної інстанції, доказів з порушеннями встановленого процесуальним законом порядку, - це наявність об'єктивних обставин, які унеможливають своєчасне вчинення такої процесуальної дії з причин, що не залежали від нього, тягар доведення яких покладений на учасника справи (подібні за змістом висновки щодо застосування ст. 269 ГПК України викладено Верховним Судом, зокрема, у

постановах від 18.06.2020 у справі № 909/965/16, від 26.02.2019 у справі №913/632/17, від 13.01.2021 у справі № 10/Б-921/1442/2013).

Прийняття апеляційним судом доказів без встановлення й оцінки обов'язкових за ч.3 ст. 269 ГПК України передумов, крім порушення відповідних процесуальних приписів, матиме наслідком недотримання принципів рівності учасників процесу і змагальності сторін, принципу правової визначеності в аспекті однозначності та передбачуваності. Відповідну правову позицію викладено Верховним Судом, зокрема, у постанові від 17.04.2024 у справі № 903/877/20.

Отже, при поданні учасником справи доказів, які не були подані до суду першої інстанції, такий учасник справи повинен письмово обґрунтувати, в чому полягає винятковість випадку неподання зазначених доказів до суду першої інстанції у встановлений строк, а також надати відповідні докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від особи, яка їх подає.

Оскільки апелянтом не доведено та за змістом апеляційної скарги не зазначено про неможливість подання таких доказів до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від скаржника, відсутні підстави для прийняття судом апеляційної інстанції наданих заявником апеляційної скарги документів як додаткових доказів у порядку ст.269 ГПК України.

Розглянувши заявлене позивачем клопотання про поновлення строку на долучення до матеріалів справи Науково-правового висновку від 02.04.2026, судова колегія зазначає таке.

Заявлене позивачем клопотання обґрунтоване необхідністю долучення до матеріалів справи нового доказу у справі, який був отриманий лише у квітні 2026 року, тому не міг бути поданий раніше. Отримання такого доказу (висновку) заявник пов'язує з необхідністю здійснення комплексного аналізу положень Статуту Федерації з метою визначення обсягу та меж повноважень президента Федерації у системі органів управління Федерації, а також співвідношення цих повноважень із компетенцією Ради Федерації.

Відповідно до ч. 1 ст. 108 ГПК України учасники справи мають право подати до суду висновок експерта у галузі права щодо: 1) застосування аналогії закону, аналогії права; 2) змісту норм іноземного права згідно з їх офіційним або загальноприйнятим тлумаченням, практикою застосування, доктриною у відповідній іноземній державі. Висновок експерта у галузі права не може містити оцінки доказів, вказівок про достовірність чи недостовірність того чи іншого доказу, про переваги одних доказів над іншими, про те, яке рішення має бути прийнято за результатами розгляду справи.

Висновок експерта у галузі права не є доказом, має допоміжний (консультативний) характер і не є обов'язковим для суду (ч. 1 ст. 109 ГПК України).

Відповідне виключає наявність правових підстав для задоволення клопотання позивача про поновлення строку на його подання до суду апеляційної інстанції з посиланням на ст. 80 ГПК України, як доказу у справі.

Водночас суд може посилатися в рішенні на висновок експерта у галузі права як на джерело відомостей, які в ньому містяться, та має зробити самостійні висновки щодо відповідних питань.

Дослідивши матеріали справи, а також обставини, викладені в апеляційній скарзі, відзиві на неї, заслухавши пояснення присутніх представників учасників судового процесу, колегія суддів Східного апеляційного господарського суду встановила таке.

Згідно рішення президента Федерації хокею України Мазура С.В. "Про скликання засідання Ради Федерації" від 30.09.2025 р. №12/2025 вирішено:

1. Відповідно до Статуту Федерації хокею України, на підставі достатньої кількості звернень з вимогою від членів Ради Федерації, та керуючись статтею 16, пунктом 2 Статуту Федерації скликати засідання Ради Федерації 07 жовтня 2025 року о 14:00 у м.Кременчук, вулиця Ігоря Сердюка, 1.

2. З огляду на важливість питань, що виносяться на засідання Ради Федерації, а також у зв'язку з проведенням церемонії відкриття чемпіонату України, провести засідання Ради Федерації у форматі особистої присутності членів Ради Федерації.

3. Доручити виконавчому директору Буткевичу Олександрю забезпечити інформування всіх членів Ради Федерації про дату, місце та час початку засідання, а також порядок денний.

В матеріалах справи міститься лист за підписом виконавчого директора Олександра Буткевича від 01.10.2025 №374/2/2025, який адресований членам Ради Федерації, яким повідомляється про засідання Ради Федерації 07 жовтня 2025 року о 14:00 у м. Кременчук, вулиця Ігоря Сердюка, 1.

Згідно з протоколом засідання Ради Федерації №6-09/25 від 07.10.2025 встановлено присутність 4 учасників засідання Ради Федерації. Встановлено, що оскільки засідання Ради Федерації немає кворуму, таке засідання вважається як таке, що не відбулося.

Листом "Щодо проведення засідання Ради Федерації хокею України", за підписом виконавчого директора Олександра Буткевича, повідомлено всі компетентні органи, що відповідно до статті 16, пункту 2 Статуту Федерації хокею України, на підставі достатньої кількості звернень від членів Ради Федерації та рішення президента Федерації № 12/2025 від 30 вересня 2025 року, було скликано засідання Ради Федерації на 07 жовтня 2025 року о 14:00 за місцем реєстрації Федерації м. Кременчук, вул. Ігоря Сердюка, 1. Засідання Ради Федерації не відбулося, оскільки до складу Ради входять 24 особи, а на засіданні були присутні лише 4 члени. Відповідно, засідання не мало кворуму та вважається таким, що не відбулося. Інший формат проведення засідання Ради Федерації, окрім формату особистої присутності членів Ради, не передбачався. Виконавчим директором Федерації забезпечене належне інформування всіх членів Ради Федерації про дату, місце та час початку засідання шляхом направлення відповідних повідомлень електронною поштою на офіційні електронні адреси членів Ради.

В той же час, 07.10.2025 в режимі відеоконференції в додатку Zoom відбулось засідання Ради Федерації, за наслідком проведення якого складено протокол №5/25 від 07.10.2025.

Згідно з протоколу на засіданні були присутні 15 членів Ради Федерації: Буцан А.П., Буценко К.Л., Гайда Р.Д., Грищенко Є.В., Зімін Є.І., Кирєєв І.А., Мандзій С.В., Романюк М.С., Сисюк В.М., Сопіт О.С., Таратута К.П., Слатвицька О.С., Шахрайчук В.В., Юдін О.Г., Ярема Р.В. Запрошені особи без права голосу: Гріщев Ф.І.

Визначений наступний порядок денний:

1. Про обрання головуючого та секретаря засідання Ради Федерації та про уповноваження головуючого та секретаря на підписання протоколу.

2. Про призначення віце-президента Федерації.

3. Про припинення повноважень президента Федерації та призначення виконуючого обов'язки президента Федерації.

4. Про призначення керівників відокремлених підрозділів Федерації.

5. Про виключення та включення відомості про особу, яка має право представляти громадське об'єднання у правовідносинах з державою та іншими особами і вчиняти дії від імені громадського об'єднання без додаткового уповноваження.

6. Про призначення виконавчого директора Федерації.

7. Про визначення особи, яка має право представляти Федерацію для здійснення реєстраційних дій.

Прийнято такі рішення з порядку денного:

1. Обрати головою на засіданні Ради Федерації Сопіта Олександра Степановича, а секретарем - Бущана Андрія Петровича, та уповноважити головуючого і секретаря на засіданні Ради Федерації підписати протокол.

2. Призначити Грищева Федора Івановича на посаду віце-президента Федерації.

3. Припинити повноваження президента Федерації Мазура Сергія Володимировича та призначити Грищева Федора Івановича на посаду виконуючого обов'язки президента Федерації до проведення наступного Генерального Конгресу.

4. Призначити керівниками відокремлених підрозділів наступних членів Федерації: - Давидюка Володимира Володимировича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Вінницькій області; - Павловича Григорія Григоровича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Волинській області; - Таратуту Костянтина Петровича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Дніпропетровській області; - Ябрика Василя Васильовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Закарпатській області; - Юдіна Олега Георгійовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Запорізькій області; - Гайду Руслана Дмитровича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Івано-Франківській області; - Єфімова Олександра Олеговича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у місті Києві; - Левченка Сергія Олександровича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Київській області; - Дмитрієва Юрія Михайловича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Кіровоградській області; - Єдапіна Ігоря Олександровича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Луганській області; - Романюка Миколу Степановича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Львівській області; - Коваленка Олексія Валерійовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Миколаївській області; - Тютюнник Наталію Анатоліївну призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Одеській області; - Стасюка Валерія Леонідовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Рівненській області; - Сілюченка Володимира Івановича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Сумській області; - Легачева Павла Костянтиновича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Харківській області; - Грищенко Володимира Акимовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Херсонській області; - ОСОБА_6 призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Хмельницькій області; - Бакрадзе Артура Вахтанговича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Черкаській області; - Кіреєва Ігоря Анатолійовича призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у

Чернівецькій області; - ОСОБА_7 призначено керівником Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" у Чернігівській області.

5. Виключити відомості про ОСОБА_4 як особу, уповноважену представляти громадське об'єднання у правовідносинах з державою та іншими особами і вчиняти дії від імені громадського об'єднання без додаткового уповноваження, та включення відомостей про ОСОБА_8 як особу, яка має право представляти громадське об'єднання у правовідносинах з державою та іншими особами і вчиняти дії від імені громадського об'єднання без додаткового уповноваження.

6. Призначити ОСОБА_8 на посаду виконавчого директора Федерації.

В протоколі №5/25 засідання Ради Федерації зазначено про проведення аудіо та відеозапису, який не був наданий учасниками у справі.

В матеріалах справи наявний реєстр осіб, які брали участь в засіданні Ради Федерації. Оскаржуваний протокол та реєстр осіб підписаний головою Сопіт О.С. та секретарем на засіданні Ради Федерації Бушан А.П.

За твердженням позивача, прийняті в режимі відеоконференції в додатку Zoom рішення, оформлені протоколом засідання Ради Федерації №5/25 від 07.10.2025, суперечать рішенню президента Федерації ОСОБА_2 про скликання засідання Ради Федерації в форматі особистої присутності членів Ради Федерації, що вказує на порушення п. 7 статті 16 Статуту під час проведення засідання. Позивач стверджує, що не був повідомлений про проведення засідання в режимі відеоконференції в додатку Zoom, запрошення приєднатись до даної відеоконференції йому не надсилались.

Крім того, позивач зазначає про наявність порушень положень Статуту Федерації:

- пункту 1 статті 19 Статуту, з огляду на відсутність письмових розпоряджень президента Федерації про призначення ОСОБА_1 на посаду віце-президента;

- підпункту 1 пункту 5 статті 11, пункту 7 статті 18, оскільки Рада Федерації вийшла за межі своєї компетенції, приймаючи рішення про припинення повноважень президента Федерації та призначення виконуючого обов'язки президента Федерації, втрутилась до виключної компетенції Генерального Конгресу Федерації. В свою чергу ОСОБА_2 не припиняв виконання своїх обов'язків та мав змогу їх виконувати. Виконуючим обов'язки президента Федерації було призначено не чинного віце-президента Олександра Годинюка, а ОСОБА_1.

- підпункту 8 пункту 3 статті 15, оскільки президент Федерації жодних подань про призначення зазначених у оскаржуваному протоколі осіб керівниками відокремлених підрозділів Федерації не подавав. Також не було звільнено з посад голів відокремлених підрозділів Федерації, які займають дані посади на даний час.

- підпункту 9 пункту 3 статті 15, підпункт 6 пункту 6 статті 18, оскільки президент Федерації ОСОБА_2 подання про звільнення та про призначення виконавчого директора не подавав.

Вважаючи свої права порушеними, позивач звернувся до суду з цим позовом.

08.04.2026 ухвалено оскаржуване судове рішення з підстав, викладених вище.

Надаючи правий аналіз спірним правовідносинам, судова колегія вказує про таке.

Відповідно до статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

Згідно з статтею 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюють виключно суди. Юрисдикція судів поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення.

Відповідно до статті 55 Конституції України кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 15 Цивільного кодексу України (далі - ЦК України) передбачає право кожної особи на захист свого цивільного права в разі його порушення, невизнання або оспорювання, а також на захист свого інтересу, який не суперечить загальним засадам цивільного законодавства.

Відповідно до ч. 1 ст. 16 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Частиною 2 наведеної статті визначено способи захисту цивільних прав та інтересів, серед яких відновлення становища, яке існувало до порушення. Згідно частини 2 статті 16 ЦК України суд може захистити цивільне право або інтерес іншим способом, що встановлений договором або законом.

Кожний суб'єкт господарювання та споживач має право на захист своїх прав і законних інтересів. Права та законні інтереси зазначених суб'єктів захищаються шляхом, зокрема, визнання повністю або частково недійсними актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування, актів інших суб'єктів, що суперечать законодавству, ущемлюють права та законні інтереси суб'єкта господарювання або споживачів; визнання недійсними господарських угод з підстав, передбачених законом.

За змістом статті 2 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) метою господарського судочинства є ефективний захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави.

Частиною 2 статті 4 ГПК України встановлено, що юридичні особи та фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які не є підприємцями, державні органи, органи місцевого самоврядування мають право на звернення до господарського суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав та законних інтересів у справах, віднесених законом до юрисдикції господарського суду, а також для вжиття передбачених законом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

Відповідно до частини 1 статті 20 ГПК України господарські суди розглядають справи у спорах, що виникають у зв'язку із здійсненням господарської діяльності (крім справ, передбачених частиною другою цієї статті), та інші справи у визначених законом випадках, зокрема справи у спорах, що виникають з корпоративних відносин, в тому числі у спорах між учасниками (засновниками, акціонерами, членами) юридичної особи або між юридичною особою та її учасником (засновником, акціонером, членом), у тому числі учасником, який вибув, пов'язані зі створенням, діяльністю, управлінням або припиненням діяльності такої юридичної особи, крім трудових спорів (пункт 3 частини 1);

Предметом спору у даній справі є наявність або відсутність підстав для визнання недійсним рішення Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", які оформлені протоколом №5/25 від 07.10.2025.

Відповідно до ч. 1, 2 ст. 83 ЦК України юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом. Товариством є організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які мають право участі у цьому товаристві. Товариство може бути створено однією особою, якщо інше не встановлено законом. Товариства поділяються на підприємницькі та непідприємницькі.

Положення глави 7 ЦК України застосовуються до всіх товариств та установ, якщо інші правила для окремих видів товариств або установ не встановлені законом (ч. 4 ст. 83 ЦК України).

Правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, гарантованого Конституцією України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань регламентовані Законом України "Про громадські об'єднання".

Відповідно до частин 1-3, 5 статті 1 Закону України "Про громадські об'єднання" громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

Громадське об'єднання за організаційно-правовою формою утворюється як громадська організація або громадська спілка.

Громадська організація - це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи.

Громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи або без такого статусу. *Громадські об'єднання зі статусом юридичної особи є неприємницькими товариствами* (ч. 5 ст. 1 Закону України "Про громадські об'єднання"), а тому на них поширює свою дію стаття 97 Цивільного кодексу України, якою визначено, що органами управління товариства є загальні збори його учасників і виконавчий орган, якщо інше не встановлено законом.

Відповідно до правового висновку Верховного Суду у постанові від 23.03.2023 у справі № 911/196/21, громадське об'єднання (громадська організація) є одним з різновидів юридичної особи, створеної шляхом об'єднання осіб, які мають право участі у ньому (у ній). Члени громадського об'єднання (громадської організації) мають право брати участь в управлінні товариством, обирати та бути обраними до органів управління.

Згідно з ч. 1 ст. 2 Закону України "Про громадські об'єднання" дія цього Закону поширюється на суспільні відносини у сфері утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань в Україні.

Громадське об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність із статусом юридичної особи або без такого статусу, підлягає державній реєстрації в порядку, визначеному Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (ч. 8 ст. 9 Закону України "Про громадські об'єднання").

Громадське об'єднання, зареєстроване в установленому законом порядку, може мати всеукраїнський статус за наявності у нього відокремлених підрозділів у більшості адміністративно-територіальних одиниць, зазначених у частині другій статті 133 Конституції України, і якщо таке громадське об'єднання підтвердило такий статус у порядку, встановленому Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (ч.1 ст. 19 Закону України "Про громадські об'єднання").

У статті 3 Закону України "Про громадські об'єднання" передбачені принципи утворення і діяльності громадського об'єднання. Громадські об'єднання утворюються і діють на принципах: добровільності; самоврядності; вільного вибору території діяльності; рівності перед законом; відсутності майнового інтересу їх членів (учасників); прозорості, відкритості та публічності.

Як вбачається з витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб-підприємців та громадських формувань 10.05.1999 зареєстровано Всеукраїнську громадську організацію "Федерація хокею України" (скорочено - Федерація хокею України або ФХУ).

Всеукраїнська громадська організація "Федерація хокею України" (далі - Федерація) є неприбутковою громадською організацією фізкультурно-спортивної спрямованості із

всеукраїнським статусом, створеною для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення спортивних, соціальних, економічних та інших інтересів її членів, сприяння розвитку та популяризації хокею з шайбою в Україні.

Діяльність Федерації регламентована Статутом Федерації, нова редакція якого затверджена щорічним Конгресом Всеукраїнська громадська організація "Федерація хокею України" 22.12.2021.

Федерація діє на принципах добровільності, самоврядності, вільного вибору території діяльності, рівності перед законом, відсутності майнового інтересу її членів, прозорості, відкритості та публічності (п. 5 ст. 1 Статуту).

Згідно з п. 1 ст. 8 Статуту Федерація самостійно визначає свою організаційну структуру, форми та методи діяльності, керуючись законодавством України та цим Статутом.

Відповідно до Статуту:

- Федерація будується на засадах індивідуального членства. Членами Федерації можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 14 років, за умов, що їх діяльність пов'язана з хокеєм і ці особи визнають та дотримуються Статуту Федерації, повністю поділяють мету (цілі) та статутні напрями (завдання) Федерації, бажають сприяти її діяльності. Члени Федерації беруть участь у її діяльності через відокремлені підрозділи Федерації (п. 1, ст. 4 Статуту);
- член Федерації має право брати безпосередню участь у діяльності Федерації (п.1 ст. 6 Статуту);
- керівними органами (органами управління) Федерації є: Конгрес Федерації, президент та Рада Федерації. Керівником Федерації є президент. Керівні органи мають право приймати рішення з будь-яких питань діяльності Федерації, віднесених до їх компетенції (п. 1 ст. 10 Статуту);
- Вищим органом управління Федерації є Конгрес Федерації (п. 1 ст. 11 Статуту);
- Рада Федерації є керівним органом Федерації, що підконтрольна та підзвітна Конгресу і є створюється для виконання статутних завдань Федерації у період між Конгресами. До складу Ради Федерації за посадою входять президент, виконавчий директор, а також інші особи, що обрані безпосередньо Генеральним Конгресом. До складу Ради Федерації не можуть входити більше одного представника від відокремленого підрозділу Федерації (пп. 1, 2 ст. 14 Статуту);
- президент Федерації головує на всіх Конгресах та засіданнях Ради Федерації та Виконкому Федерації (п.5 ст. 18 Статуту).

Як вбачається з матеріалів справи, станом на момент прийняття оскаржуваних рішень, оформлених протоколом засідання Ради Федерації №5/25 від 07.10.2025, позивач є членом Федерації та діючим президентом Федерації, що підтверджується копією протоколу Генерального Конгресу Всеукраїнської громадської організації "Федерації хокею України" від 22.09.2024.

Відповідно до усталеної практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду рішення загальних зборів учасників (акціонерів, членів) та інших органів юридичної особи є актами ненормативного характеру (індивідуальними актами), тобто офіційними письмовими документами, що породжують певні правові наслідки, які спрямовані на регулювання господарських відносин і мають обов'язковий характер для суб'єктів цих відносин (постанови КГС ВС від 28.08.2019 у справі № 921/283/18, від 31.10.2019 у справі № 910/14724/18).

Підставами для визнання недійсними рішень загальних зборів учасників (акціонерів, членів) юридичної особи можуть бути:

- невідповідність рішень загальних зборів нормам законодавства;
- порушення вимог закону та/або установчих документів під час скликання та проведення загальних зборів;
- позбавлення учасника (акціонера, члена) юридичної особи можливості взяти участь у загальних зборах;
- порушення прав чи законних інтересів учасника (акціонера, члена) юридичної особи рішенням загальних зборів.

Однак, не всі порушення законодавства, допущені при скликанні та проведенні загальних зборів господарського товариства, можуть бути підставами для визнання недійсними прийнятих ними рішень.

Самостійними підставами для визнання недійсними рішень загальних зборів є, зокрема:

- прийняття загальними зборами рішення за відсутності кворуму для проведення загальних зборів чи прийняття рішення або у разі неможливості встановлення наявності кворуму;
- прийняття загальними зборами рішень з питань, не включених до порядку денного загальних зборів товариства;
- відсутність протоколу загальних зборів.

Аналіз зазначених висновків щодо підстав недійсності рішень загальних зборів учасників господарського товариства свідчить про те, що порушення, допущені при скликанні і проведенні загальних зборів учасників господарського товариства, можна поділити на (1) такі, які мають своїм наслідком обов'язкове визнання прийнятих на цих зборах рішень недійсними, та (2) такі, які хоч і допускаються, однак не завжди призводять до недійсності рішень загальних зборів.

Судова колегія зазначає про те, що хоча права учасника товариства брати участь в управлінні справами товариства, бути обізнаним про скликання загальних зборів, брати участь у загальних зборах та у голосуванні з питань порядку денного, і гарантоване законом, проте обставина неповідомлення учасника господарського товариства про скликання загальних зборів не завжди може бути підставою для визнання недійсними рішень, прийнятих на таких зборах, що підтверджується сталою практикою Верховного Суду, сформованою у корпоративних відносинах у спорах про визнання недійсними рішень загальних зборів учасників господарського товариства.

Ця обставина (неповідомлення учасника господарського товариства про скликання загальних зборів) у разі оскарження учасником товариства рішень загальних зборів сама по собі не є самостійною підставою для визнання недійсними рішень загальних зборів господарського товариства, однак з урахуванням конкретних обставин справи може бути достатньою підставою для визнання їх недійсними.

Ця обставина може бути підставою для визнання недійсними рішень загальних зборів у разі, якщо учасник товариства, який звертається до суду з позовом про визнання недійсним рішення загальних зборів, довів не лише факт його неповідомлення, а також довів належними та допустимими доказами, зокрема, але не виключно: існування інших підстав для визнання недійсним рішення загальних зборів та/або факт того, що він не брав участі у таких зборах, не мав можливості взяти участь у цих зборах, а прийняті на таких зборах рішення суперечать вимогам законодавства, та/або статуту господарського товариства, прийняті з порушенням порядку голосування, стосуються безпосередньо його прав та інтересів та порушують їх.

Крім того, у кожному конкретному випадку судам слід досліджувати дійсні підстави та мотиви звернення до суду учасника товариства з позовом про визнання недійсними рішень загальних

зборів учасників, зокрема і у випадку, якщо учасник товариства звернувся до суду з таким позовом через тривалий час після ствердженого порушення його прав.

Наведене також узгоджується і з висновком Великої Палати Верховного Суду, викладеним у пункті 45 постанови від 22 жовтня 2019 року у справі № 923/876/16, відповідно до якого своєчасне і належне повідомлення учасника товариства про скликання загальних зборів є важливим для формування волі при прийнятті рішень загальними зборами, аби кожен з учасників міг належним чином підготуватися і сформулювати своє бачення щодо питань, які розглядаються на зборах, та повноцінно взяти участь у їх обговоренні. Для визнання недійсним рішення загальних зборів товариства необхідно встановити факт порушення цим рішенням прав та законних інтересів учасника товариства та з'ясувати дотримання порядку скликання загальних зборів, зокрема щодо належного повідомлення позивача про такі збори, а також щодо відповідності питань порядку денного зборів питанням порядку денного, які перелічені в отриманому учасником запрошенні на загальні збори учасників товариства.

З огляду на викладене для визнання недійсним рішення загальних зборів господарського товариства, що оскаржується з підстав порушення порядку скликання зборів щодо повідомлення позивача як учасника товариства про скликання зборів, позивач має довести, а суд встановити наявність порушених прав та / або інтересів позивача як учасника господарського товариства оспорюваним рішенням загальних зборів. Тобто, при вирішенні корпоративного спору про визнання недійсним рішення загальних зборів учасників господарського товариства, який має місце у цій справі, господарський суд повинен встановити наявність в особи, яка звернулася з позовом, суб'єктивного матеріального права або законного інтересу, на захист якого подано позов, а також з'ясувати питання про наявність чи відсутність факту їх порушення або оспорювання, з'ясувати, які саме права та / або інтереси позивача порушені кожним окремих оспорюваним рішенням загальних зборів.

Наведене узгоджується з положеннями статей 15, 16 Цивільного кодексу України та частиною другою статті 4 Господарського процесуального кодексу України, які визначають об'єктом захисту порушене, невизнане або оспорюване право чи цивільний інтерес, а також відповідає зазначеним висновкам Верховного Суду, викладеним у пункті 45 постанови Великої Палати Верховного Суду від 22 жовтня 2019 року у справі №923/876/16, про необхідність встановлення судом факту порушення прав та законних інтересів учасника товариства спірним рішенням загальних зборів.

Наведені висновки в сукупності викладені в постанові Верховного Суду від 19.02.2025 у справі №916/237/23.

Підстави поданого позову у справі ґрунтуються на тому, що всупереч п. 7 статті 16 Статуту рішення що, оформлені протоколом засідання Ради Федерації №5/25 від 07.10.2025, в режимі відеоконференції в додатку Zoom суперечать рішенню президента Федерації Мазура С.В. про скликання засідання Ради Федерації в форматі особистої присутності членів Ради Федерації. При цьому позивач стверджував, що не був повідомлений про проведення засідання в режимі відеоконференції в додатку Zoom, запрошення приєднатись до даної відеоконференції не надсилались.

Судом досліджено протокол Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" від 07.10.2025 за № 5/25, за наслідками якого встановив, що на засіданні, яке проведено в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom, були присутні 15 з 23 членів Ради Федерації (перелік присутніх осіб зазначено в додатку 1 до протоколу), а також ОСОБА_1 (без права голосу). Президент Федерації Мазур Сергій Володимирович на вказаному засіданні Ради Федерації присутній не був.

Досліджуючи питання наявності порушення встановленого порядку при організації проведення засідання Ради Федерації 07.10.2025 в режимі відеоконференції, судова колегія зазначає таке.

Згідно з ст. 87 ЦК України для створення юридичної особи її учасники (засновники) розробляють установчі документи, які викладаються письмово і підписуються всіма учасниками (засновниками), якщо законом не встановлений інший порядок їх затвердження.

Установчим документом товариства є затверджений учасниками статут або засновницький договір між учасниками, якщо інше не встановлено законом.

Статут громадського об'єднання - це установчий документ, що використовується для створення та провадження діяльності, містить правила, що регулюють права та обов'язки членів, визначає порядок управління та здійснення діяльності громадського об'єднання.

У статуті громадського об'єднання можуть бути передбачені додаткові положення щодо утворення, діяльності і саморозпуску чи реорганізації громадського об'єднання, що не суперечать закону.

Статтею 11 Закону України "Про громадські об'єднання" визначено, що статут громадського об'єднання має містити відомості, зокрема про: 3) порядок набуття і припинення членства (участі) у громадському об'єднанні, права та обов'язки його членів (учасників); 4) повноваження керівника, вищого органу управління, інших органів управління (далі - керівні органи) громадського об'єднання, порядок їх формування та зміни складу, термін повноважень, а також порядок визначення особи, уповноваженої представляти громадське об'єднання, та її заміни (для громадських об'єднань, що не мають статусу юридичної особи); 5) періодичність засідань і процедуру прийняття рішень керівними органами громадського об'єднання, у тому числі шляхом використання засобів зв'язку.

Відповідно до Статуту Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України":

- Рада Федерації збирається на свої засідання не менше чотирьох разів на календарний рік. Президент скликає та є головою на засіданні Ради Федерації. За відсутності президента на засіданні Ради Федерації головує особа, визначена та уповноважена президентом (п.1 ст. 16 Статуту);

- на вимогу 1/3 членів Ради Федерації президент зобов'язаний скликати засідання Ради Федерації протягом двох тижнів від дати такої вимоги (п. 2 ст. 16 Статуту);

- засідання має кворум, якщо на ньому присутня проста більшість від загальної кількості членів. Під час голосування, за умови рівної кількості голосів, вирішальний голос має головуючий. Голосування є відкритим, а вибори - таємними, якщо Рада Федерації не ухвалить іншого рішення (п. 3 ст. 16 Статуту);

- рішення ухвалюються простою більшістю голосів присутніх членів ради Федерації за наявності кворуму (п. 4 ст. 16 Статуту).

З огляду на положення Статуту Федерації, як президент, так і Рада Федерації за положеннями Статуту є керівними органами (органами управління). В питаннях Ради Федерації президент Федерації є членом Ради Федерації за посадою, має право голосу на засіданнях Ради Федерації, виконує адміністративні функції щодо скликання та головування на засіданнях Ради Федерації.

Водночас положення Статуту Федерації фактично не містить положень щодо беззаперечного дискреційного права президента щодо визначення місця та способу проведення засідання Ради Федерації (за відсутності врахування позиції з вказаного питання інших членів Ради Федерації, зокрема тих, якими ініційовано проведення засідання).

Відповідне підтверджується, зокрема положеннями п. 7 ст. 16 Статуту Федерації, відповідно до якого у випадку неможливості прямого скликання засідання Ради Федерації у визначений

президентом термін, рішення можуть ухвалюватися із застосуванням засобів відео-, електронного та телефонного зв'язку.

Як вбачається з матеріалів справи, рішенням президента Федерації хокею України Мазура С.В. "Про скликання засідання Ради Федерації" від 30.09.2025 №12/2025 вирішено скликати засідання Ради Федерації 07 жовтня 2025 року о 14:00 год. за адресою: м.Кременчук, вулиця Ігоря Сердюка, 1, у форматі особистої присутності членів Ради Федерації. Як зазначено в самому рішенні, останнє прийнято на підставі достатньої кількості звернень з вимогою від членів Ради Федерації. Вказані обставини визнаються учасниками справи та не спростовуються матеріалами справи.

В той же час, ні позивачем, ні відповідачем не надано до суду самих вимог членів Ради Федерації, які стали підставою для прийняття президентом Федерації зазначеного рішення від 30.09.2025 № 12/2025 про скликання засідання Ради Федерації на вимогу його членів, зокрема, з приводу визначення форми його проведення, а також питань, які планується поставити на порядок денний.

В свою чергу, апелянт визнає ту обставину, що дійсно на вимогу членів Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України", президентом Федерації було скликано засідання Ради Федерації на 07.10.2025 в форматі особистої участі. Водночас вказує, що президент Федерації проігнорував вимогу 15 членів Ради Федерації щодо проведення засідання із застосуванням засобів відео-, електронного та телефонного зв'язку, а саме - за допомогою програмного забезпечення платформи Zoom (вимога мотивована необхідністю забезпечення безпеки під час проведення засідання та неможливістю прибуття всіх членів Ради Федерації для особистої участі в засіданні в м.Кременчук), та одноособово прийняв рішення провести засідання Ради Федерації в м.Кременчук.

За наслідками дослідження положень Статуту Федерації, судом встановлено відсутність визначення процедури, порядку скликання засідання Ради Федерації за ініціативою її членів, форми та строків надсилання вимоги щодо проведення засідання Ради Федерації, повідомлень про його скликання, строків зміни порядку денного засідання тощо.

Порядок скликання та проведення загальних зборів учасників юридичної особи визначений законодавством України, за положеннями якого учасники (акціонери, члени) юридичної особи мають бути до початку загальних зборів повідомлені про дату, місце, час проведення та порядок денний таких зборів. Такий порядок скликання загальних зборів вищого органу управління юридичної особи не залежить від її організаційно-правової форми, є загальноприйнятим та таким, що гарантує забезпечення права учасника (акціонера, члена) юридичної особи на участь в управлінні нею.

Матеріали справи не містять відомостей про ініціатора проведення 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom, яка передбачає безпосередньо перед початком онлайн-заходу перехід *за визначеним посиланням*, яке має бути доведено до відома учасників, як підстави для можливості взяти в ній участь, а також доказів, якими підтверджується повідомлення президента Федерації ОСОБА_2 про проведення засідання в такому форматі.

Судом досліджено, що в матеріалах справи відсутні докази, що президент Федерації скликав на 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom та/або уповноважував будь-яку особу головувати на засіданні Ради Федерації замість себе.

Натомість положеннями Статуту Федерації чітко визначено, що навіть у випадку скликання засідання на вимогу 1/3 членів Ради Федерації *саме на президента Федерації покладено імперативний обов'язок виконати таку вимогу членів Ради Федерації*, як органу управління громадською організацією, у конкретно визначений строк (протягом двох тижнів).

Судова колегія приймає до уваги твердження апелянта, що в діяльності Федерації та Ради Федерації склалась усталена практика, відповідно до якої комунікація між членами Ради Федерації та з президентом Федерації здійснюється наступними шляхами:

1. Шляхом надіслання листів та повідомлень на офіційну адресу електронної пошти офісу Федерації - office@fhu.com.ua;
2. Шляхом надіслання листів та повідомлень на адреси особистих електронних пошт членів Ради Федерації;
3. Шляхом надіслання повідомлень в спільній групі (спільний чат) в месенджері Telegram (в даному спільному чаті (каналі з назвою "Рада Федерації хокею України"), де присутні усі члени Ради Федерації, президент та почесний президент Федерації).

Як зазначає апелянт, враховуючи усталену практику комунікації між членами Ради Федерації та президентом, 14 членів Ради Федерації в спільному чаті (Telegram каналі) надіслали листи-вимоги до президента Федерації щодо скликання засідання Ради Федерації та продублювали їх на офіційну адресу електронної пошти офісу Федерації- office@fhu.com.ua.

На підтвердження обставин направлення президенту Федерації вимоги щодо обрання формату проведення засідання Ради Федерації в режимі відеозв'язку до матеріалів справи надано копії листів ОСОБА_9 від 05.10.2025, ОСОБА_10 від 06.10.2025, ОСОБА_11 від 05.10.2025 про неможливість їх особистої участі у призначеному засіданні Ради Федерації 07.10.2025 в м.Кременчук та розгляд формату проведення засідання із застосування відеозв'язку платформи Zoom; копію скриншоту електронної сторінки ОСОБА_8 з відомостями про направлення вкладеного файлу "вимога та звернення ОСОБА_8" на офіційну електронну пошту Федерації - office@fhu.com.ua.

Відповідно до ч.ч. 1, 3 ст. 74 ГПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи.

Зокрема, за ст. 73 ГПК України доказами у справі є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: письмовими, речовими і електронними доказами; висновками експертів; показаннями свідків.

Згідно зі ст. 76 ГПК України належними є докази, на підставі яких можна встановити обставини, які входять в предмет доказування.

Статтею 78 ГПК України визначено, що достовірними є докази, створені (отримані) за відсутності впливу, спрямованого на формування хибного уявлення про обставини справи, які мають значення для справи.

Відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання та знищення електронних документів, врегульовано Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг", згідно з положеннями статті 5 якого електронний документ - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. Склад та порядок розміщення обов'язкових реквізитів електронних документів визначається законодавством. Електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною.

Допустимість електронного документа як доказу не може заперечуватися виключно на підставі того, що він має електронну форму (стаття 8 зазначеного Закону).

Господарський процесуальний кодекс України передбачає подання учасниками справи господарському суду електронних доказів та визначає у статті 96, що електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, яка містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (в тому числі текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних й інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет) (частина 1).

У постанові від 03.08.2022 у справі №910/5408/21 Верховний Суд також наголосив, що поняття електронного документа та електронного доказу не є тотожними, оскільки поняття електронного доказу є значно ширшим, та, окрім власне електронних документів, оформлених відповідно до статей 5, 6 Закону "Про електронні документи та електронний документообіг", включає в себе будь-яку інформацію в цифровій формі, що має значення для розгляду справи, в тому числі повідомлення, відправлені електронною поштою або іншими засобами електронного зв'язку.

При цьому слід враховувати, що суд може розглядати електронне листування між особами у месенджері (як і будь-яке інше листування) як доказ у справі лише в тому випадку, якщо воно дає можливість суду встановити авторів цього листування та його зміст. Відповідні висновки щодо належності та допустимості таких доказів, а також обсяг обставин, які можливо встановити за їх допомогою, суд робить у кожному конкретному випадку із врахуванням всіх обставин справи за своїм внутрішнім переконанням, і така позиція суду в окремо взятій справі не може розцінюватися як загальний висновок про застосування норм права, наведених у статті 96 ГПК України, у подібних правовідносинах.

У межах, прийнятних відповідно до національного законодавства та на розсуд суду електронні дані повинні прийматися як автентичний доказ, доки інша сторона не наведе відповідні обґрунтовані доводи на спростування цього. Достовірність електронних доказів презюмується до тих пір, поки немає розумних сумнівів у протилежному (пункти 21, 22 Керівництва).

Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених в порядку, передбаченому законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом. Учасник справи, який подає копію електронного доказу, повинен зазначити про наявність у нього або іншої особи оригіналу електронного доказу. Якщо подано копію (паперову копію) електронного доказу, суд за клопотанням учасника справи або з власної ініціативи може витребувати у відповідної особи оригінал електронного доказу. Якщо оригінал електронного доказу не поданий, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу, такий доказ не береться судом до уваги (частини 3-5).

Водночас подання електронного доказу в паперовій копії саме по собі не робить такий доказ недопустимим. Суд може не взяти до уваги копію (паперову копію) електронного доказу, у випадку якщо оригінал електронного доказу не поданий, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність поданої копії (паперової копії) оригіналу (такий правовий висновок викладено у постановках Верховного Суду від 19.01.2021 у справі № 922/51/20, від 14.12.2021 у справі № 910/17662/19, на які посилається Заявник у касаційній скарзі).

Судом встановлено, що надана до матеріалів справи копія скриншоту сторінки електронної пошти ОСОБА_9 не містить інформацію щодо дати, в яку було надіслано такий лист (т.1, а.с. 156) на офіційну адресу електронної пошти Федерації, надана копія листа ОСОБА_10 від 06.10.2025 (т.1, а.с. 202) не містить доказів його направлення президенту та/або Федерації; копія скриншоту сторінки електронної пошти ОСОБА_8 (т.1, а.с. 203) не містить інформації щодо змісту вкладень електронних листів, направлених на офіційну адресу електронної пошти Федерації 23.09.2025, що

з огляду на положення ст.ст. 76, 79 ГПК України усуває їх доказову силу у спірних правовідносинах.

Інших належних доказів, на підставі яких можливо зробити обґрунтований висновок про належне повідомлення президента Федерації Мазура С.В. членами Ради Федерації, які приймали участь у засіданні Ради Федерації 07.10.2025 в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom, обґрунтувань неможливості їх особистої участі у призначеному 07.10.2025 засіданні в м. Кременчук, як підстави проведення такого засідання в порядку, визначеному п. 7 ст. 16 Статуту, матеріали справи не містять.

Відтак судова колегія не вбачає підтвердження обставини безпідставного ухилення президентом Федерації від скликання засідання Ради Федерації 07.10.2025 в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom в розумінні ст.ст. 76, 79 ГПК України, як прояв недобросовісної бездіяльності щодо виконання покладених на нього посадових обов'язків, що послугувало підставою для самосійного скликання Радою Федерації такого засідання.

За таких обставин, твердження апелянта про дотримання порядку підготовки, а також встановленої процедури проведення засідання Ради Федерації за допомогою платформи Zoom, не знайшли підтвердження матеріалами справи, тому є необґрунтованими.

Матеріали справи також не містять самого повідомлення (завчасного) президента Федерації про проведення засідання Ради Федерації 07.10.2025 в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom (відповідне посилання на нього), яке би відповідало вимогам офіційного листування, мало дату та підпис, а також доказів його відправки.

Водночас відповідно до правової позиції Верховного Суду в постановках від 11.12.2019 у справі № 916/2584/18, від 06.02.2020 у справі № 906/307/19 зазначено, що обраний особою, що скликає загальні збори учасників товариства, спосіб повідомлення про їх проведення повинен забезпечити реальне персональне повідомлення учасника і не бути лише формальним направленням такого повідомлення. У випадку заперечення учасником факту повідомлення його про проведення загальних зборів, обов'язок доказування обставин повідомлення позивача про проведення загальних зборів покладається на відповідача, як особу, рішення органу управління якої оспорується.

На підтвердження можливості президента Федерації взяти участь у вказаному засіданні Ради Федерації, третьою особою до матеріалів справи надано скриншоти з додатку Telegram, на яких зафіксовано повідомлення наступного змісту:

- скриншот з додатку Telegram "Я, член Ради, Сісюк Вадим Миколайович, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...";

- скриншот з додатку Telegram "Я, член Ради ФХУ, Бушчан Андрій, беру участь у засіданні Ради ФХУ 16 вересня 2025 року о 15:00 за посиланням...";

- скриншот з додатку Telegram "Я, член Ради Федерації хокею України, Константин П. Таратута, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...";

- скриншот з додатку Telegram " Я, член Ради, ОСОБА_12 , беру участь у засіданні ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...".

Суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. Жодні докази не мають для суду заздальгідь встановленої сили.

Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також вірогідність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Судовою колегією надано оцінку кожному з наданому до матеріалів справи електронному доказу у паперовій формі, за наслідками чого встановлено, що надані скриншоти з мобільного телефону містять розміщену в групі Телеграму інформацію лише відносно 4-х учасників (т.1, а.с. 153-155).

Саме лише перебування в групі месенджера Telegram не вказує на автоматичне повідомлення окремого учасника про час та спосіб проведення призначеного засідання Ради Федерації за наслідками ведення переписки членами такої групи. Такого порядку скликання зборів Ради Федерації положення Статуту Федерації не встановлюють.

Вказані паперові копії електронних доказів також містять посилання на час створення таких повідомлень "14:03", у зв'язку з чим не можуть бути визнані завчасним повідомленням президента Федерації щодо проведення засідання в режимі відеоконференції, як підстави для фактичної можливості прийняти в ньому участь (більш того, у ту саму дату та на той самий час, що і призначене 07.10.2025 президентом Федерації засідання Ради Федерації в режимі особистої участі в м. Кременчук).

Зокрема з наданого скриншоту "інформація про групу" (т.1, а.с. 158), на який апелянт посилається як на доказ, що підтверджує можливість позивача бути обізнаним про проведення спірного засідання Ради Федерації, не вбачається за можливе встановити джерело, дату та час його створення. Водночас наданий документ містить відомості щодо знаходження ОСОБА_2 в онлайн режимі "4 години назад", у зв'язку з чим також не підтверджує вказані доводи третьої особи.

Крім того, матеріали справи містять:

- копію листа, на якому міститься текст наступного змісту: "Я, член Ради, Вадим Валерійович Шахрайчук, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...". Доказів направлення вказаного листа визначеному адресату матеріали справи не містять;
- копію скриншота сторінки електронної пошти ОСОБА_13 щодо направлення на офіційну електронну адресу Федерації листа наступного змісту: "Я, член Ради, ОСОБА_14, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...". Час направлення такого листа визначено "13:59" (т.1, а.с. 206);
- копію скриншота сторінки електронної пошти "Vadim Karabzol" щодо направлення адресату "Office" листа наступного змісту: "Я, член Ради, ОСОБА_10, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...". Відомостей про дату та час направлення вказаного листа наданий доказ не містить (т.1, а.с. 219);
- копію скриншота з мобільного телефону наступного змісту: "Я, член Ради, Гайда Руслан, беру участь у засіданні Ради ФХУ 07 жовтня 2025 року о 14:00 за посиланням...". Час та дату створення відповідних даних наданий документ не містить (т.1, а.с. 207).

Вказані докази є свідченням того, що члени Ради Федерації 07.10.2025 о 14:00 год. беруть участь у засіданні Ради Федерації в режимі відеоконференції за допомогою платформи Zoom, а не те, що ОСОБА_2 належним чином повідомлений про проведення такого засідання.

З наданих в ході розгляду справи в суді першої інстанції пояснень третьої особи вбачається, що засідання Ради Федерації було проведено 07.10.2025 о 14:00 год. в онлайн режимі з використанням програми Zoom під запис. Копію даного запису до матеріалів справи надано не було, що позбавляє можливість судом встановити дійсні обставини проведення такого засідання.

Верховний Суд неодноразово наголошував щодо необхідності застосування категорій стандартів доказування та відзначав, що принцип змагальності забезпечує повноту дослідження обставин справи. Зокрема, цей принцип передбачає покладання тягаря доказування на сторони.

Одночасно цей принцип не передбачає обов'язку суду вважати доведеною та встановленою обставину, про яку сторона стверджує. Така обставина підлягає доказуванню таким чином, аби задовольнити, як правило, стандарт переваги більш вагомих доказів, тобто коли висновок про існування стверджуваної обставини з урахуванням поданих доказів видається більш вірогідним, ніж протилежний (постанови Верховного Суду від 02.10.2018 у справі № 910/18036/17, від 23.10.2019 у справі № 917/1307/18, від 18.11.2019 у справі №902/761/18, від 04.12.2019 у справі № 917/2101/17). Аналогічний стандарт доказування застосовано Великою Палатою Верховного Суду у постанові від 18.03.2020 у справі №129/1033/13-ц (провадження № 14-400цс19).

Справедливість судового розгляду повинна знаходити свою реалізацію, в тому числі у здійсненні судом правосуддя без формального підходу до розгляду кожної конкретної справи.

Слід наголосити, що 17.10.2019 набув чинності Закон України від 20.09.2019 № 132-ІХ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні", яким було, зокрема внесено зміни до ГПК України та змінено назву статті 79 ГПК України з "Достатність доказів" на нову - "Вірогідність доказів" та викладено її у новій редакції з фактичним впровадженням у господарський процес стандарту доказування "вірогідність доказів".

Стандарт доказування "вірогідність доказів", на відміну від "достатності доказів", підкреслює необхідність співставлення судом доказів, які надає позивач та відповідач.

Відповідно до статті 79 ГПК України наявність обставини, на яку сторона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, вважається доведеною, якщо докази, надані на підтвердження такої обставини, є більш вірогідними, ніж докази, надані на її спростування. Питання про вірогідність доказів для встановлення обставин, що мають значення для справи, суд вирішує відповідно до свого внутрішнього переконання.

Тлумачення змісту цієї статті свідчить, що нею покладено на суд обов'язок оцінювати докази, обставини справи з огляду і на їх вірогідність, яка дозволяє дійти висновку, що факти, які розглядаються, скоріше були (мали місце), аніж не були (аналогічний висновок викладений у постанові Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 25.06.2020 у справі №924/233/18).

Тобто, обставину треба доказувати таким чином, аби реалізувати стандарт більшої переконливості, за яким висновок про існування стверджуваної обставини з урахуванням поданих доказів видається вірогіднішим, ніж протилежний.

Таку правову позицію висловив Верховний Суд у постанові від 30.09.2021 у справі №922/3928/20.

Враховуючи суперечливість наявних в матеріалах справи документів суд, керуючись приписами ст. 79 ГПК України, враховуючи надані сторонами докази та встановлені на їх підставі обставини у сукупності, дійшов висновку, що подані позивачем докази в частині доведення обставин неналежного повідомлення його про час та спосіб проведення засідання Ради Федерації, на якому прийнято спірні рішення, є більш вірогідними, ніж докази, подані іншими учасниками справи в обґрунтування заперечення на неможливість останнього приймати участь у проведенні такого засідання.

Судова колегія також звертає увагу, що Статут Федерації не містить обов'язкових умов щодо прийняття порядку денного, його доповнення та/або зміни, не встановлює строків на такі дії тощо.

Рішення президента Федерації Мазура С.В. від 30.09.2025 за №12/2025 "Про скликання засідання ради Федерації" має посилення на важливість питань, що виносяться на засідання Ради Федерації, зокрема пов'язаних з проведенням церемонії відкриття чемпіонату України, що не надає можливість встановити коло питань, які мали бути внесені до порядку денного засідання Ради Федерації, зокрема відповідність таких питань тим, що визначені в порядку денному засідання Ради Федерації, на якому було прийнято спірні рішення.

Відтак відсутність повідомлення позивача про проведення 07.10.2025 засідання Ради Федерації в режимі відеоконференції в додатку Zoom свідчить про необізнаність президента Федерації як про саме засідання Ради Федерації в додатку Zoom, так і про питання, які могли б розглядатися на ньому.

З приводу дослідження обставин порушення прийнятим Радою Федерації спірними рішеннями прав позивача, судова колегія вказує про таке.

Згідно підпункту 1 пункту 5 статті 11 Статуту Федерації хокею України, обрання президента Федерації належить до виключної компетенції Генерального Конгресу Федерації.

З огляду на те, що президент Федерації є обраною посадовою особою з визначеним строк повноважень, дострокове їх припинення повинно містити обґрунтовані причини і зазначення, які саме факти невиконання статутних обов'язків стали підставою для такого рішення, в чому полягає систематичність невиконання посадовою особою його обов'язків, якими саме діями (бездіяльністю) він перешкоджає досягненню цілей громадської організації. Відсутність відповідних відомостей у рішенні про припинення повноважень президента Федерації може бути підставою для визнання зазначеного рішення недійсним за позовом останнього за наслідками порушення його прав та законних інтересів.

Як встановлено судом першої інстанції, у матеріалах справи відсутні докази припинення ОСОБА_2 виконання своїх обов'язків або неможливості їх фактичного виконання.

Судова колегія враховує правову позицію, що суд має утримуватися від зайвого втручання в питання діяльності громадської організації, в тому числі і шляхом визнання недійсними рішень у разі, якщо вони поза жодним сумнівом підтримані більшістю його членами і за своїм змістом не мають ознак дискримінації або іншого порушення прав чи законних інтересів конкретного члена, який оскаржує такі рішення в судовому порядку.

Відсутність повідомлення президента Федерації ОСОБА_2 про час та місце проведення засідання Ради Федерації, а також порядку денного, на вирішення якого, зокрема, поставлено питання щодо припинення його повноважень, має ознаки дискримінації, адже за наслідками проведення засідання за його відсутності порушено права позивача на участь в обговоренні зазначеного питання, як наслідок управління Всеукраїнською громадською організацією "Федерація хокею України", як обраною посадовою особи.

Водночас позивачеві не може бути відмовлено у задоволенні вимог про визнання недійсними рішень загальних зборів тільки з мотивів недостатності його голосів для зміни результатів голосування з прийнятих загальними зборами учасників (акціонерів, членів) рішень, оскільки вплив учасника (акціонера, члена) на прийняття загальними зборами рішень не вичерпується лише голосуванням (пункт 43 постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 06 березня 2018 року у справі №907/167/17).

Аналогічна правова позиція викладена в постанові Великої Палати Верховного Суду від 28 січня 2020 року у справі № 924/641/17.

З огляду на наведене, судом на підставі наданих учасниками спору доказів у їх сукупності встановлено наявність обставин, з яким закон пов'язує визнання недійсними рішень, прийнятих на

засіданні Ради Федерації Всеукраїнської громадської організації "Федерація хокею України" та оформлених протоколом від 07.10.2025 за № 5/25.

При цьому судом встановлено, а позивачем доведено суду належними та допустимими доказами, що спірними рішеннями (по всім питанням порядку денного) було порушено права позивача.

Судова колегія при вирішенні даного спору не посилається на висновки експерта у галузі права, надані в долученому до матеріалів справи Науково-правовому висновку від 02.04.2026, як на джерело відомостей, з огляду на те, що задоволення позову пов'язано з встановленням судом порушень порядку проведення засідання Ради Федерації, відсутністю участі в засіданні президента Федерації, якого належним чином не повідомлено по час та місце його проведення, чим безпосередньо було порушено його права та інтереси.

Відповідно до ст. 86 ГПК України суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. Жодні докази не мають для суду задалегідь встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також вірогідність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

Надаючи оцінку доводам учасників судового процесу судом враховано, що обґрунтованим є рішення, ухвалене на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи (ч. 5 ст. 236 ГПК України).

Відповідно до п. 3 ч. 4 ст. 238 ГПК України у мотивувальній частині рішення зазначається, зокрема, мотивована оцінка кожного аргументу, наведеного учасниками справи, щодо наявності чи відсутності підстав для задоволення позову, крім випадку, якщо аргумент очевидно не відноситься до предмета спору, є явно необґрунтованим або неприйнятним з огляду на законодавство чи усталену судову практику.

Аналізуючи питання обсягу дослідження доводів учасників справи та їх відображення у судовому рішенні, суд спирається на висновки, що зробив Європейський суд з прав людини від 18.07.2006 у справі "Проніна проти України", в якому Європейський суд з прав людини зазначив, що п. 1 ст. 6 Конвенції зобов'язує суди давати обґрунтування своїх рішень, але це не може сприйматись як вимога надавати детальну відповідь на кожен аргумент. Межі цього обов'язку можуть бути різними в залежності від характеру рішення. Крім того, необхідно брати до уваги різноманітність аргументів, які сторона може представити в суд, та відмінності, які існують у державах-учасниках, з огляду на положення законодавства, традиції, юридичні висновки, викладення та формулювання рішень. Таким чином, питання, чи виконав суд свій обов'язок щодо подання обґрунтування, що впливає зі ст. 6 Конвенції, може бути визначено тільки у світлі конкретних обставин справи.

Враховуючи наведене, суд зазначає, що решта долучених до матеріалів справи доказів та доводів сторін була ретельно досліджена судом, проте висновків суду стосовно наявності підстав для задоволення позову не спростовує.

З урахуванням наведених правових положень та встановлених обставин даної справи, колегія суддів вважає доводи, викладені скаржником в апеляційній скарзі, необґрунтованими, оскільки вони спростовуються зібраними по справі доказами та не відповідають вимогам закону, що регулює спірні правовідносини. За таких обставин колегія суддів не знаходить законних підстав для повного чи часткового задоволення вимог апеляційної скарги.

Враховуючи викладене та беручи до уваги унормовані статтею 269 ГПК України межі перегляду справи в суді апеляційної інстанції, колегія суддів вважає, що судом першої інстанції було повно та всебічно з'ясовано обставини, що мають значення для справи, надано їм належну правову оцінку та винесено рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі

№917/1923/25 з дотриманням норм матеріального і процесуального права, що дає підстави для залишення його без змін, а апеляційної скарги ОСОБА_1 без задоволення.

З урахуванням приписів ст. 129 ГПК України, витрати зі сплати судового збору, що були понесені у суді апеляційної інстанції, покладаються на відповідача.

Керуючись статтями 269, 270, 273, 275 - 285, 287 ГПК України, Східний апеляційний господарський суд

УХВАЛИВ:

Апеляційну скаргу ОСОБА_1 залишити без задоволення.

Рішення Господарського суду Полтавської області від 17.12.2025 у справі №917/1923/25 залишити без змін.

Постанова набирає законної сили з дня її ухвалення. Порядок та строки оскарження постанови апеляційного господарського суду передбачені статтями 286-289 ГПК України.

Повна постанова складена 20.04.2026.

Головуючий суддя В.В. Лакіза

Суддя Я.О. Білоусова

Суддя О.О. Крестьянінов